

समग्र शिक्षा अंतर्गत विशेष गरजा असणाऱ्या बालकांसाठी
समावेशित शिक्षण उपक्रम अंमलबजावणीबाबत
मार्गदर्शक सूचना सन २०१८-१९.

**Inclusive Education for Children with
Special Needs Guideline for
Implementation of Action Plan 2018-19**

शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, मुंबई.

: अनुक्रमणिका :

अ.क्र	अनुक्रमणिका	पान नं.
१.	पत्र क्र. मप्राशिप/सशिअ/IE/२०१८-१९/२०४८ दिनांक ३१ जुलै, २०१८ अंमलबजावणी परिपत्रक. i) प्रस्तावना (पृष्ठ क्र. १ ते २) ii) समावेशित शिक्षण संकल्पना उद्देश व तत्वे (पृष्ठ क्र. ३ ते ६) iii) विशेष गरजा असणाऱ्या बालकांच्या धोरणाबाबत - वैद्यकिय व अध्ययनार्थी दृष्टीकोन. (पृष्ठ क्र. ६ ते ८) iv) वर्ग, शाळा, केंद्र, गट इ. स्तरावर शैक्षणिक उपाययोजना व सहाय्यासाठी सांख्यिकिय विश्लेषणात्मक माहिती (पृष्ठ क्र. ८ ते २७) v) क्षेत्रीय स्तरावर विश्लेषण व शैक्षणिक सहाय्य (पृष्ठ क्र. २८) vi) विशेष गरजा असणाऱ्या अध्ययनार्थ्यांना अध्ययन शैलीनुसार अध्ययनस्तर, वैयक्तिक शैक्षणिक आराखडे (IP) विषयनिहाय तयार करणे तथा वर्ग शिक्षकांना सुलभकांमार्फत अध्यापन सहाय्यबाबतचे टप्पे (पृष्ठ क्र. २९ ते ३२) vii) विशेष गरजा असणाऱ्या विद्यार्थ्यांचा शैक्षणिक गुणवत्तेसाठी कृती कार्यक्रम. (परिशिष्ट - क) viii) समावेशित शिक्षण उपक्रमनिहाय तरतूद (प्राथमिक स्तर) (पृष्ठ क्र. ३९ ते ४०)	१ ते ४२
२.	समावेशित शिक्षण उपक्रमांतर्गत कार्यरत, समन्वयक, जिल्हा परिषद (प्राथ/माध्य) समावेशित शिक्षण सक्षमीकरण समन्वयक (DIECPD) विषयतज्ज्ञ, थेरेपीस्ट, रिसोर्स टिचर, यांनी करावयाच्या कार्यकृती कर्तव्यसूची. (परिशिष्ट - फ)	४३ ते ४८
३.	समावेशित शिक्षण उपक्रमनिहाय मार्गदर्शक सूचना सन २०१८-१९ (परिशिष्ट - ड)	४९ ते ६६
४.	जिल्हा व महानगरपालिकांचे उपक्रमनिहाय भौतिक व वित्तीय कृती आराखडा (Budget Sanctioned Plan २०१८-१९) (परिशिष्ट - इ)	६७ ते ८०